

Η ζωή σε άλλους τόπους

ΟΜΑΔΑ ΑΝΑΠΤΥΞΗΣ

Ράλια Θωμά, ΠΕ 70

ΣΧΟΛΕΙΟ

Δημοτικό Σχολείο Βασιλικών Σαλαμίνας

Σαλαμίνα, Ιούνιος 2015

1.Συνοπτική περιγραφή της ανοιχτής εκπαιδευτικής πρακτικής

Η συγκεκριμένη εκπαιδευτική πρακτική υλοποιήθηκε με μαθητές της Στ΄ τάξη Δημοτικού στα γνωστικά αντικείμενα της Γλώσσας, της Γεωγραφίας, των Μαθηματικών και της Κοινωνικής και Πολιτικής Αγωγής (εφ' εξής ΚΠΑ). Αποτελεί διαθεματική προσέγγιση της Γ' ενότητας της Γεωγραφίας «Η γη ως χώρος ζωής του ανθρώπου», σελ. 64-82, της 6^{ης} ενότητας του α' τεύχους του βιβλίου μαθητή της Γλώσσας «Η ζωή σε άλλους τόπους», σελ. 79-94, του κεφαλαίου 45 «Απεικονίζω δεδομένα με ραβδόγραμμα ή εικονόγραμμα» σελίδες 109-110 της 4^{ης} θεματικής ενότητας των Μαθηματικών, της 2^{ης} θεματικής ενότητας της ΚΠΑ και συγκεκριμένα του κεφαλαίου 2 σελίδες 54-56 με τίτλο «Πνευματικά δικαιώματα» και της 4^{ης} θεματικής ενότητας της ΚΠΑ σελίδες 79-95 «Το άτομα και η Διεθνής Κοινότητα». Για την υλοποίηση της εκπαιδευτικής πρακτικής χρησιμοποιήθηκαν μαθησιακά αντικείμενα από το Πανελλήνιο Αποθετήριο Μαθησιακών Αντικειμένων «Φωτόδεντρο» (<http://photodentro.edu.gr/lor/>), το διαδίκτυο και αξιοποιήθηκαν από τους μαθητές δωρεάν εργαλεία του web 2.0. Στην παρούσα εκπαιδευτική πρακτική ακολουθήθηκε η γνωστική προσέγγιση και συγκεκριμένα οι διδακτικές προσεγγίσεις της συνεργατικής μάθησης, της διερευνητικής μάθησης και της επίλυσης προβλήματος.

2.Σχεδιασμός της ανοιχτής εκπαιδευτικής πρακτικής

2.1 Στοιχεία σχεδιασμού

Η παρούσα ανοικτή εκπαιδευτική πρακτική επιχειρεί την αξιοποίηση των ΤΠΕ και ειδικότερα των διαδραστικών βιβλίων, του πανελλήνιου αποθετηρίου εκπαιδευτικού περιεχομένου για την πρωτοβάθμια και δευτεροβάθμια εκπαίδευση και των εφαρμογών του web 2.0 υπό το πρίσμα σύγχρονων διδακτικών προσεγγίσεων : συνεργατική μάθηση, διερευνητική μάθηση, επίλυση προβλήματος.

2.2 Διδακτικοί στόχοι

Ως προς το γνωστικό αντικείμενο:

- Να ανακαλύψουν τη χρησιμότητα των γραφικών παραστάσεων.
- Να αντλούν πληροφορίες από το ραβδόγραμμα και το εικονόγραμμα.
- Να αντιλαμβάνονται τη συνεχή αύξηση του πληθυσμού της γης.
- Να καταγράφουν τους παράγοντες που επηρεάζουν την εξέλιξη του ανθρώπινου πληθυσμού
- Να αντιλαμβάνονται την ποικιλία των θρησκειών που υπάρχουν στη γη.
- Να γνωρίζουν το πλήθος των διαφορετικών γλωσσών που μιλούν οι άνθρωποι.
- Να προσεγγίζουν τη διαφορετικότητα της θρησκείας και της γλώσσας στο πλαίσιο της αρμονικής ανθρώπινης συμβίωσης.
- Να γνωρίζουν τις ασχολίες των ανθρώπων που ζουν στις ερήμους.
- Να μελετήσουν τον τρόπο ζωής των κατοίκων των πολικών περιοχών.
- Να μελετήσουν τον τρόπο ζωής των κατοίκων των τροπικών περιοχών.
- Να μελετήσουν τον τρόπο ζωής των κατοίκων των εύκρατων περιοχών.
- Να αναζητήσουν πληροφοριακό υλικό σχετικό με τους αυτόχθονες λαούς.
- Να κατηγοριοποιήσουν τους αυτόχθονες λαούς βάσει της περιοχής στην οποία κατοικούν.
- Να συνειδητοποιήσουν τα κοινά δικαιώματα όλων των ανθρώπων.
- Να ευαισθητοποιηθούν στο θέμα των ανθρώπινων δικαιωμάτων και να αναπτύξουν το σεβασμό των δικαιωμάτων του άλλου ως κοσμοθεωρία και τρόπο ζωής.
- Να αναζητήσουν διεθνείς οργανισμούς που προστατεύουν τους αυτόχθονες λαούς.
- Να κατανοήσουν το ρόλο, τον σκοπό και τη χρησιμότητα των προαναφερθέντων διεθνών οργανισμών
- Να προβληματιστούν σε σχέση με το σεβασμό των στοιχειωδών δικαιωμάτων των αυτοχθόνων λαών.
- Να επιχειρηματολογήσουν υπέρ της προστασίας των αυτοχθόνων λαών.
- Να επιχειρηματολογήσουν, χρησιμοποιώντας αιτιολογικές προτάσεις υπέρ της προστασίας των δικαιωμάτων των αυτοχθόνων λαών.
- Να διαπιστώσουν την αξία των πνευματικών δικαιωμάτων και της πνευματικής ιδιοκτησίας.
- Να δημιουργήσουν υλικό που αφορά τους αυτόχθονες λαούς, αναγράφοντας στις εργασίες τους τις πηγές τους.

Ως προς τις ΤΠΕ:

- Να αναπτύξουν θετική στάση απέναντι στον Η/Υ ως μέσο άντλησης πληροφοριών.
- Να εξοικειωθούν με την εύρεση, αξιολόγηση και αξιοποίηση πληροφοριών και εικόνων μέσω διαδικτύου.
- Να εξοικειωθούν με τον ιστότοπο του Πανελληνίου Αποθετηρίου Μαθησιακών Αντικειμένων «Φωτόδεντρο»
- Να αξιοποιούν το υλικό του Πανελληνίου Αποθετηρίου Μαθησιακών Αντικειμένων «Φωτόδεντρο» τόσο σε εργασίες στο σχολείο όσο και για προσωπική τους χρήση.
- Να εξοικειωθούν με τη χρήση του ιστότοπου των διαδραστικών βιβλίων (<http://ebooks.edu.gr/>)
- Να αξιοποιούν τα διαδραστικά βιβλία τόσο σε εργασίες στο σχολείο όσο και για προσωπική τους χρήση.
- Να καταφέρνουν να χειρίζονται ικανοποιητικά σχετικό λογισμικό και άλλο εποπτικό υλικό.

Ως προς τη μαθησιακή διαδικασία:

- Να καταφέρνουν να επικοινωνούν, να συνεργάζονται και να μοιράζονται αρμονικά τις ιδέες τους και τις κρίσεις τους με βάση επιχειρήματα, κάνοντας σωστή χρήση του προφορικού λόγου.
- Να ανακοινώνουν τεκμηριωμένα τις απόψεις τους και τα συμπεράσματά τους στην ολομέλεια της τάξης και να δέχονται την κριτική στάση των συμμαθητών τους.
- Να ασκηθούν στη συνεργατική μάθηση για την επίτευξη των στόχων τους.
- Να εκτιμήσουν τη σπουδαιότητα της ομαδικής ερευνητικής εργασίας και της δημοσιοποίησης των συμπερασμάτων στην κοινότητα.
- Να αναλάβουν πρωτοβουλίες και να αναπτύξουν την κριτική και τη δημιουργική σκέψη.

3. Εφαρμογής της ανοιχτής εκπαιδευτικής πρακτικής

3.1 Περιβάλλον – πλαίσιο

Η παρέμβαση θα γίνει στο εργαστήριο του σχολείου το οποίο είναι εξοπλισμένο με επαρκή αριθμό Η/Υ και διαδραστικό πίνακα. Υπάρχει σύνδεση με το διαδίκτυο και έχουν

ήδη αποθηκευτεί από την εκπαιδευτικό στη γραμμή σελιδοδεικτών του Η/Υ κάθε ομάδας μαθητών οι ιστοσελίδες που θα χρησιμοποιηθούν για την υλοποίηση της παρέμβασης. Η εκπαιδευτικός έχει δημιουργήσει μία ιστοσελίδα όπου «ανεβάζει» το υλικό που θα χρησιμοποιηθεί για τις παρεμβάσεις όπως συνδέσμους για τα εργαλεία – προγράμματα – ιστοσελίδες που θα χρησιμοποιήσουν οι μαθητές, προκειμένου να είναι όλο το υλικό συγκεντρωμένο και να αποφεύγονται οι χρονοτριβές. Στην ίδια ιστοσελίδα «ανεβαίνουν» και οι εργασίες που υλοποιούν οι μαθητές.

Οι μαθητές έχουν εξοικειωθεί κατά τη διάρκεια της τρέχουσας σχολικής χρονιάς μέσα από άλλες σχολικές εργασίες με τα εργαλεία του web 2.0 και τα εργαλεία του ψηφιακού σχολείου (φωτόδεντρο και ψηφιακά βιβλία). Η πλειοψηφία των μαθητών είναι ήδη αρκετά εξοικειωμένη με το διαδίκτυο και τις λειτουργίες του. Επίσης, οι μαθητές γνωρίζουν την έννοια του ιθαγενή λαού, την ύπαρξη διαφορετικών θρησκειών και γλωσσών στον κόσμο καθώς και τα χαρακτηριστικά των κλιματικών ζωνών. Τέλος, οι μαθητές ασχολούνται από την έναρξη της σχολικής χρονιάς με την έννοια των δικαιωμάτων καθώς η τάξη μας έχει αναλάβει ένα πρόγραμμα etwinning για τα παιδικά δικαιώματα.

3.2 Τάξη

Επιλέξτε από την παρακάτω λίστα την τάξη στην οποία εφαρμόστηκε η ανοιχτή εκπαιδευτική πρακτική. Αν η δραστηριότητα είναι συνεργατική μπορείτε να επιλέξετε παραπάνω από μία τάξεις.

☐ Α' δημοτικού	☐ Α' γυμνασίου
☐ Β' δημοτικού	☐ Β' γυμνασίου
☐ Γ' δημοτικού	☐ Γ' γυμνασίου
☐ Δ' δημοτικού	☐ Α' λυκείου
☐ Ε' δημοτικού	☐ Β' λυκείου
☐ ΣΤ' δημοτικού	☐ Γ' λυκείου

3.3 Διάρκεια δραστηριότητας

Προσδιορίστε παρακάτω τη διάρκεια πραγματοποίησης της ανοιχτής εκπαιδευτικής πρακτικής.

- Ώρες διδασκαλίας

Διδακτική ενότητα ωρών μαθητικής δραστηριότητας

Άλλη: Προσδιορίστε την διάρκεια: .

3.4 Αναλυτική περιγραφή της πραγματοποίησης της ανοιχτής εκπαιδευτικής πρακτικής

Οι 18 μαθητές της τάξης έχουν χωριστεί σε 6 ομάδες των 3 μαθητών. Οι ομάδες είναι ανομοιογενείς προκειμένου να εξασφαλιστεί πλαίσιο στήριξης και ενεργητικής ένταξης για όλους τους μαθητές. Ανώτερος στόχος είναι η δημιουργία ενός περιβάλλοντος μάθησης μέσα στο οποίο οι μαθητές θα μπορέσουν να ξεπεράσουν τα ατομικά τους όρια. Οι ρόλοι των μελών των ομάδων είναι διακριτοί, ενώ αλλάζουν σε κάθε δραστηριότητα και όπου αυτό είναι δυνατό. Ο χωρισμός των ομάδων έγινε από την εκπαιδευτικό της τάξης.

1^η-2^η διδακτική ώρα

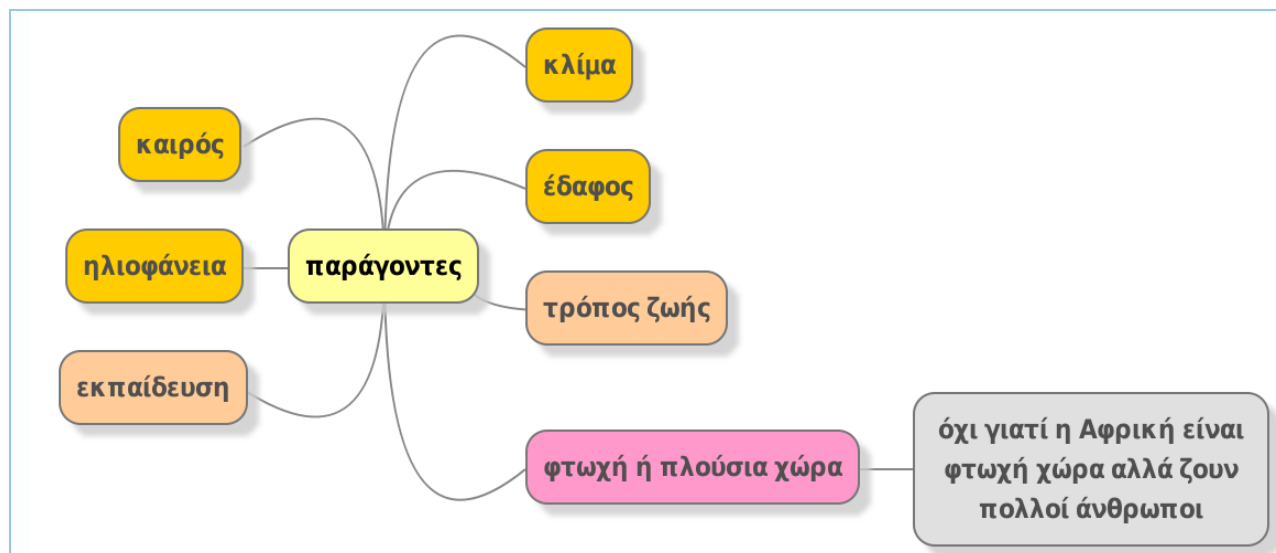
Χρήση λογισμικού: Διαδραστικό βιβλίο μαθητή Γλώσσας Στ' Δημοτικού (<http://ebooks.edu.gr/modules/ebook/show.php/DSDIM-F102/416/2794,10581/>)

Οι μαθητές δουλεύοντας σε ομάδες επισκέπτονται την ιστοσελίδα της τάξης τους και διαβάζουν το ποίημα του Γ. Σεφέρη «Η ζωή σε άλλους τόπους». Η εκπαιδευτικός προτρέπει τους μαθητές να εντοπίσουν τη σημασία των άγνωστων λέξεων πατώντας τον υπερσύνδεσμο του λεξικού της κοινής ελληνικής της Πύλης για την Ελληνική Γλώσσα (http://www.greek-language.gr/greekLang/modern_greek/tools/lexica/triantafyllides/), δυνατότητα που τους δίνει το διαδραστικό τους βιβλίο. Ακολουθεί συζήτηση πάνω στο ποίημα και επεξηγούνται κάποια σημεία που δυσκόλεψαν τους μαθητές. Στη συνέχεια η εκπαιδευτικός ζητά από τους μαθητές να δουλέψουν στις ομάδες τους, να χρησιμοποιήσουν ένα δωρεάν διαδικτυακό εργαλείο που τους δίνει τη δυνατότητα να δημιουργήσουν μια εικονική περιήγηση στις χώρες που αναφέρει το ποίημα, συνδυάζοντας εικόνες και βίντεο που θα αναζητήσουν στο διαδίκτυο και αναφέροντας τις πηγές που χρησιμοποίησαν για την ολοκλήρωση των εργασιών τους. (Όλες οι εικονικές περιηγήσεις των μαθητών βρίσκονται στην ιστοσελίδα της τάξης).

3^η - 4^η Διδακτική ώρα

Χρήση λογισμικού: Φωτόδεντρο (<http://photodentro.edu.gr/lor/>), δωρεάν διαδικτυακό εργαλείο δημιουργίας εννοιολογικών χαρτών.

Ζητείται από τους μαθητές, δουλεύοντας πάντα σε ομάδες, να φτιάξουν έναν εννοιολογικό χάρτη, χρησιμοποιώντας δωρεάν διαδικτυακή εφαρμογή δημιουργίας εννοιολογικών χαρτών, βάσει των πρότερων γνώσεων που έχουν σχετικά με τα χαρακτηριστικά των κλιματικών ζωνών της γης, στον οποίο θα καταγράψουν τους παράγοντες που επηρεάζουν την κατανομή του πληθυσμού στη γη. Προκειμένου να βοηθηθούν η εκπαιδευτικός έχει αναρτήσει στην ιστοσελίδα της τάξης μια συντόμευση του μαθησιακού αντικείμενου που βρίσκεται στο Φωτόδεντρο με τίτλο «θερμικές ζώνες της γης» (<http://photodentro.edu.gr/aggregator/lo/photodentro-lor-8521-2803>). Στη συνέχεια, η εκπαιδευτικός ζητά από τους μαθητές να επισκεφτούν την ιστοσελίδα της τάξης τους και να πατήσουν τους υπερσυνδέσμους που βρίσκονται εκεί προκειμένου να επισκεφτούν τρία μαθησιακά αντικείμενα (χάρτες) που βρίσκονται στο Φωτόδεντρο: «αριθμητική πυκνότητα των χωρών του πλανήτη μας» (<http://photodentro.edu.gr/aggregator/lo/photodentro-lor-8521-3049>), «κατανομή των ανθρώπων στην επιφάνεια της γης» (<http://photodentro.edu.gr/aggregator/lo/photodentro-lor-8521-2795>), «παγκόσμιος χάρτης: ποσοστό πληθυσμού και έκτασης ανά ήπειρο» (<http://photodentro.edu.gr/aggregator/lo/photodentro-lor-8521-2796>), και αν το κρίνουν απαραίτητο να προσθέσουν ή να αφαιρέσουν στοιχεία από τον αρχικό εννοιολογικό τους χάρτη. Η εκπαιδευτικός παροτρύνει στους μαθητές να χρησιμοποιήσουν διαφορετικό χρώμα για τις καινούριες προσθήκες του εννοιολογικού χάρτη ώστε να φαίνεται καθαρά η διαφορά από τον αρχικό και μόλις τον ολοκληρώσουν να τον διαμοιράσουν (share) στο google drive της τάξης. Ο εκπρόσωπος της κάθε ομάδας παρουσιάζει στην ολομέλεια της τάξης τον εννοιολογικό χάρτη της ομάδας του, χρησιμοποιώντας το διαδραστικό πίνακα. Καθώς η κάθε ομάδα εκθέτει τις καταγραφές της, η εκπαιδευτικός καταγράφει στην άκρη του διαδραστικού κάθε καινούρια έννοια που εισάγεται από τις ομάδες. Στη συνέχεια μετά από συζήτηση και βάσει των εννοιών που έχει καταγράψει η εκπαιδευτικός στον πίνακα, η ολομέλεια καταλήγει σε συμπεράσματα, σχετικά με τους βασικότερους παράγοντες που επηρεάζουν την κατανομή του πληθυσμού στην επιφάνεια της γης και όλοι μαζί δημιουργούν έναν τελικό νοητικό χάρτη.

Εικόνα 1 – Νοητικός χάρτης μιας ομάδας μαθητών

5^η – 6^η διδακτική ώρα

Χρήση λογισμικού: φωτόδεντρο (<http://photodentro.edu.gr/lor/>), διαδραστικά σχολικά βιβλία (<http://ebooks.edu.gr/>)

Η εκπαιδευτικός ζητά από τους μαθητές να επισκεφτούν αρχικά το διαδραστικό βιβλίο της γεωγραφίας στην ενότητα 19 «γλώσσες και θρησκείες» (<http://ebooks.edu.gr/modules/ebook/show.php/DSGL100/418/2820,10637/>) και να μελετήσουν το κεφάλαιο χρησιμοποιώντας όλες τις διαδραστικές πηγές. Στη συνέχεια, η εκπαιδευτικός προτρέπει τους μαθητές να χρησιμοποιήσουν το φωτόδεντρο (<http://photodentro.edu.gr/lor/>) και χρησιμοποιώντας τα κατάλληλα κριτήρια να αναζητήσουν χάρτες (μαθησιακά αντικείμενα) στους οποίους αποτυπώνεται η κατανομή των θρησκειών και των γλωσσών στη γη και να τα παρατηρήσουν προκειμένου να ακολουθήσει συζήτηση. Οι περισσότερες ομάδες κατέληξαν σε 3 μαθησιακά αντικείμενα του φωτόδεντρου: «χάρτης κατανομής θρησκειών στον κόσμο» (<http://photodentro.edu.gr/aggregator/lo/photodentro-lor-8521-2798>), «οι θρησκείες της Ευρώπης» (<http://photodentro.edu.gr/aggregator/lo/photodentro-lor-8521-3333>), «οι γλώσσες στον κόσμο» (<http://photodentro.edu.gr/aggregator/lo/photodentro-lor-8521-3052>). Οι επιλεγμένοι χάρτες προβάλλονται στο διαδραστικό πίνακα της τάξης και ζητείται από τους μαθητές να εκφράσουν τις παρατηρήσεις τους, απορίες τους, να εξηγήσουν, σύμφωνα με τη δική τους άποψη, τους λόγους που κάποιες χώρες και κάποιες

Θρησκείες είναι πιο διαδεδομένες από κάποιες άλλες και να αναφερθούν στο δικαίωμα της ανεξιθρησκίας το οποίο έχει μελετηθεί τόσο μέσα από την πρώτη ενότητα της ιστορίας της Στ' δημοτικού όσο και από το πρόγραμμα etwinning περί δικαιωμάτων στο οποίο συμμετέχουν οι μαθητές κατά την τρέχουσα σχολική χρονιά. Η εκπαιδευτικός καταγράφει στον πίνακα μόνο τις αιτιολογικές προτάσεις των μαθητών. Στο τέλος της συζήτησης και χρησιμοποιώντας τις προτάσεις που υπάρχουν στον πίνακα, η εκπαιδευτικός αναφέρει τον όρο αιτιολογικές προτάσεις και συμπληρώνει όσους αιτιολογικούς συνδέσμους δεν έχουν αναφερθεί από τους μαθητές. Τέλος, ζητείται από τους μαθητές να εργαστούν ανά ομάδες σε ένα google docs και να επιχειρηματολογήσουν υπέρ του δικαιώματος της ανεξιθρησκίας, γράφοντας κείμενο μέχρι 100 λέξεις στο οποίο θα χρησιμοποιήσουν αιτιολογικές προτάσεις, κάνοντας χρήση όσων αιτιολογικών συνδέσμων επιθυμούν / μπορούν από αυτούς που είναι γραμμένοι στον πίνακα. Το κείμενο της κάθε ομάδας διαμοιράζεται (share) και στη συνέχεια παρουσιάζεται στην ολομέλεια της τάξης από τον εκπρόσωπο της ομάδας. Τέλος, με τη χρήση του δωρεάν εφαρμογής web 2.0 η ολομέλεια της τάξης φτιάχνει ένα σύννεφο λέξεων με λέξεις σχετικές με το δικαίωμα της ανεξιθρησκίας.

Εικόνα 2 – Το συννεφόλεξο της τάξης

7^η -8^η διδακτική ώρα

Χρήση λογισμικού: φωτόδεντρο (<http://photodentro.edu.gr/>), διαδραστικά βιβλία γλώσσας και γεωγραφίας Στ' τάξης (ebooks.edu.gr)

Η εκπαιδευτικός αναφέρει στους μαθητές τον όρο «αυτόχθονες πληθυσμοί / λαοί» και τους ρωτά τη σημασία του. Αρκετοί είναι οι μαθητές οι οποίοι δε γνωρίζουν τον όρο, γι' αυτό τους ζητείται να «ανοίξουν» το διαδραστικό βιβλίο της γλώσσας (<http://ebooks.edu.gr/modules/ebook/show.php/DSDIM-F102/416/2794,10581/>), να διαβάσουν αρχικά το κείμενο «Αυτόχθονες λαοί» και στη συνέχεια να μελετήσουν την υπερσύνδεση που υπάρχει στο τέλος του κειμένου. Η ανάγνωση των κειμένων και η συζήτηση που ακολούθησε βοήθησε τους μαθητές να αναδομήσουν τις ιδέες τους, καθώς η πλειονότητα αυτών πίστευε ότι οι ιθαγενείς ονομάζονται μόνο οι ινδιάνοι της Αμερικής, ενώ δε γνώριζαν ότι υπάρχουν αυτόχθονες λαοί σε όλο τον κόσμο. Στη συνέχεια έγινε επεξεργασία στην τάξη του κειμένου «Σπίτι μας είναι η γη», από το βιβλίο της γλώσσας και εντοπίστηκαν οι αιτιολογικές προτάσεις. Τέλος, η εκπαιδευτικός ζήτησε από τους μαθητές να επισκεφτούν την ιστοσελίδα της τάξης τους και να «ανοίξουν» το χάρτη των αυτοχθόνων λαών προκειμένου να εντοπίσουν τους αυτόχθονες λαούς που γνωρίζουν και να μελετήσουν το άρθρο που έχει αναρτήσει η εκπαιδευτικός στην ιστοσελίδα της τάξης «Διεθνής ημέρα αυτοχθόνων λαών». Οι μαθητές διαπίστωσαν ότι γνωρίζουν ελάχιστους αυτόχθονες λαούς, κυρίως τους πιο γνωστούς όπως οι Μασάι, οι Ινουίτ και κάποιες φυλές Ινδιάνων, ενώ δήλωσαν ότι δε γνώριζαν πως υπάρχει διεθνής ημέρα αυτοχθόνων λαών και ότι ο ΟΗΕ προστατεύει τα δικαιώματά τους. (Σχετικό υλικό υπάρχει στην ιστοσελίδα της τάξης)

9^η -10^η διδακτική ώρα

Χρήση λογισμικού: φωτόδεντρο (<http://photodentro.edu.gr/>), διαδραστικό βιβλίο γεωγραφίας Στ' τάξης (<http://ebooks.edu.gr/new/allcourses.php>)

Η εκπαιδευτικός προβάλλει στο διαδραστικό πίνακα δύο μαθησιακά αντικείμενα που βρίσκονται στο φωτόδεντρο: «τα κτίρια στις γειτονιές του κόσμου» (<http://photodentro.edu.gr/aggregator/lo/photodentro-lor-8521-6594>), «κατασκευή σπιτιών με βάση το κλίμα» (<http://photodentro.edu.gr/aggregator/lo/photodentro-lor-8521-2863>), βάσει των οποίων προκαλείται συζήτηση σχετικά με τους παράγοντες που υπάρχουν σε κάθε φυσική περιοχή και επηρεάζουν την καθημερινή δραστηριότητα των ανθρώπων. Παρατηρήθηκε ότι οι μαθητές συμμετείχαν ενεργά στη συζήτηση καθώς είχαν ήδη μελετήσει στην αρχική δραστηριότητα (1^η – 2^η διδακτική ώρα: νοητικοί χάρτες) τους παράγοντες που επηρεάζουν την κατανομή του πληθυσμού στη γη. Στη συνέχεια, η εκπαιδευτικός προβάλλει στο διαδραστικό πίνακα το διαδραστικό βιβλίο της γεωγραφίας και ζητά από την κάθε ομάδα μαθητών να επιλέξει ένα φυσικό περιβάλλον από τα εξής 4 που υπάρχουν στις ενότητες 20-23 της γεωγραφίας: η ζωή στην έρημο, η ζωή στις πολικές περιοχές, η ζωή στα τροπικά δάση, η ζωή στις εύκρατες περιοχές. Κάποια φυσικά

περιβάλλοντα ανατέθηκαν σε δύο ομάδες καθώς ο συνολικός αριθμός των ομάδων των μαθητών είναι 6. Στη συνέχεια ζητείται από τους μαθητές να μελετήσουν την ενότητα της γεωγραφίας που έχουν επιλέξει χρησιμοποιώντας το διαδραστικό βιβλίο της γεωγραφίας και βάσει των πληροφοριών του βιβλίου, έρευνας που θα κάνουν στο φωτόδεντρο και στο διαδίκτυο να παρουσιάσουν έναν αυτόχθονα λαό. Η εκπαιδευτικός προκειμένου να βοηθήσει τους μαθητές να μη χαθούν αναζητώντας πληροφοριακό έχει αναρτήσει στην ιστοσελίδα της τάξης βίντεο σχετικά με το θέμα της κάθε ομάδας, σχετικές οδηγίες καθώς και τα εργαλεία του web 2.0 ανάμεσα στα οποία οι μαθητές μπορούν να επιλέξουν για τη δημιουργία της τελικής τους εργασίας.

Διάλεξε έναν ή περισσότερους αυτόχθονες λαούς και παρουσιάσε μας μερικές πληροφορίες για αυτόν / αυτούς.

- > Σε ποια χώρα ζουν;
- > Ποια κλιματική ζώνη είναι εκεί;
- > Πώς είναι τα σπίτια τους;
- > Τι δουλειές κάνουν;
- > Πώς ζουν;
- > Χαρακτηριστικά της φυλής τους
- > Πολιτισμός / παραδόσεις
- > Ό,τι άλλο νομίζεις πως είναι σημαντικό

Διάλεξε πού θες να φτιάξεις την παρουσίασή σου:

- > google slides (google drive) / prezī
- > κολλάζ
- > βίντεο
- > εικονογράφημα
- > mind map (google drive)
- > βιβλίο

πηγή:

<http://www.dnaevolution.com.au/howwedo.html>

Μην ξεχάσετε να αναφέρετε τις πηγές που χρησιμοποιήσατε στις εργασίες σας!!!

Εικόνα 3 – Οδηγίες αναρτημένες στην ιστοσελίδα της τάξης

11^η – 12^η διδακτική ώρα

Οι μαθητές παρουσίασαν στην ολομέλεια της τάξης τις εργασίες τους για τις οποίες αξιολογήθηκαν από τους συμμαθητές τους. Δύο ομάδες μαθητών επέλεξαν να φτιάξουν την παρουσίασή τους στο google slides του google drive, μια ομάδα να χρησιμοποιήσει μια δωρεάν εφαρμογή web 2.0 και να φτιάξει ένα κολλάζ με εικόνες, μια ομάδα χρησιμοποίησε το λογαριασμό της εκπαιδευτικού σε διαδικτυακή εφαρμογή παρουσιάσεων για να φτιάξει μια παρουσίασή και τέλος μια ομάδα επέλεξε ένα δωρεάν εργαλείο web 2.0 για να φτιάξει ένα μικρό βιβλίο – ιστορία για τους Πυγμαίους (όλες οι εργασίες των μαθητών βρίσκονται αναρτημένες στην ιστοσελίδα της τάξης). Ακολουθεί το υπόδειγμα του φύλλου αξιολόγησης που μοιράστηκε στις ομάδες των μαθητών για την αξιολόγηση των εργασιών των συμμαθητών τους.

Αξιολόγηση εργασίας, συνεργασίας και παρουσίασης

Η αξιολόγηση των εργασιών θα γίνει σύμφωνα με τα εξής κριτήρια (όπου 4 είναι η ψηλότερη βαθμολογία και όπου 1 η μικρότερη)

Κριτήρια	4	3	2	1
Περιεχόμενο: Έχουν επιλεγεί οι κατάλληλες πληροφορίες σύμφωνα με τα ζητούμενα.				
Οργάνωση: Οι πληροφορίες έχουν οργανωθεί με λογική σειρά ώστε να είναι απόλυτα κατανοητές				
Έκφραση / Ορθογραφία: Οι εργασίες που δημιουργήθηκαν δεν έχουν εκφραστικά και ορθογραφικά λάθη				
Παρουσίαση εργασίας: Οι ομάδες που παρουσίαζαν τις εργασίες τους ήξεραν να απαντήσουν σε σχετικές ερωτήσεις				
Συνεργασία ομάδας: Τα μέλη της ομάδας συνεργάστηκαν άψογα μεταξύ τους, χρησιμοποίησαν τη συζήτηση για να λύσουν τις διαφωνίες τους, ακούστηκαν όλες οι απόψεις και συμμετείχαν όλοι στη δημιουργία της κάθε εργασίας				

3.5 Ρόλος του διδάσκοντα

Επιλέξτε από την παρακάτω λίστα τον ρόλο του διδάσκοντα. Υπάρχει η δυνατότητα πολλαπλών επιλογών.

Διδακτικός

Προπονητικός

Ενθαρρυντικός

Διαχειριστικός

☐ Υποστηρικτικός	☐ Μέντωρ
☐ Συμβουλευτικός	☐ Υποκινητικός
☐ Διευκολυντικός	☐ Κριτικός
☐ Συντονιστικός	☐ Επιμελητής περιεχομένου (curator)
☐ Ηγετικός	☐ Τεχνική υποστήριξη
☐ Διαμεσολαβητικός	☐ Άλλος ρόλος: ____
☐ Εποπτικός	

4. Πηγές Ψηφιακού Εκπαιδευτικού Περιεχομένου που αξιοποιήθηκαν

Μαθησιακά αντικείμενα:

Χάρτης κατανομής θρησκειών στον κόσμο, <http://photodentro.edu.gr/lor/r/8521/2798?locale=el>

Οι θρησκείες της Ευρώπης, <http://photodentro.edu.gr/lor/r/8521/3333?locale=el>

Οι γλώσσες στον κόσμο, <http://photodentro.edu.gr/lor/r/8521/3052?locale=el>

Αριθμητική πυκνότητα των χωρών του πλανήτη μας,
<http://photodentro.edu.gr/lor/r/8521/3049?locale=el>

Κατανομή των ανθρώπων στην επιφάνεια της γης,
<http://photodentro.edu.gr/lor/r/8521/2795?locale=el>

Παγκόσμιος χάρτης: ποσοστά πληθυσμού και έκτασης ανά ήπειρο,
<http://photodentro.edu.gr/lor/r/8521/2796?locale=el>

Θερμικές ζώνες της γης, <http://photodentro.edu.gr/lor/r/8521/2803?locale=el>

Τα κτίρια στις γειτονιές του κόσμου, <http://photodentro.edu.gr/lor/r/8521/6594?locale=el>

Κατασκευή σπιτιών με βάση το κλίμα, <http://photodentro.edu.gr/lor/r/8521/2863?locale=el>

Ψηφιακοί πόροι:

http://www.greek-language.gr/greekLang/modern_greek/tools/lexica/triantafyllides/

5. Στοιχεία τεκμηρίωσης και επέκτασης της ανοιχτής εκπαιδευτικής πρακτικής

5.1 Αποτελέσματα - Αντίκτυπος

Η παρούσα εκπαιδευτική πρακτική επιχειρεί να υποστηρίξει τη μαθησιακή διαδικασία με την παιδαγωγική αξιοποίηση των ΤΠΕ και ειδικότερα εφαρμογές web 2.0 μέσα στα πλαίσια της συνεργατικής διδασκαλίας, η οποία επιφέρει θετικά αποτελέσματα τόσο στη σχολική μάθηση όσο και στη γενικότερη ανάπτυξη του παιδιού. Ειδικότερα, η αξιοποίηση του διαδικτύου προκάλεσε την ενεργό συμμετοχή των μαθητών, οι οποίοι έδρασαν ως ερευνητές, ενώ παράλληλα τους δόθηκε η δυνατότητα να ελέγξουν τη μάθηση, βάσει της θεωρίας του εποικοδομητισμού, καθώς ανακάλυψαν την πληροφορία και δεν περιορίστηκαν στην απομνημόνευσή της. Παράλληλα, η αξιοποίηση των δυνατοτήτων της εφαρμογής google docs επέτρεψε την εφαρμογή και αξιοποίηση της συνεργατικής διδασκαλίας, καθώς οι μαθητές μπορούσαν να δουν τις αλλαγές που γίνονται στο ομαδικό κείμενο σε πραγματικό χρόνο.

Η δημιουργία εννοιολογικών χαρτών βοήθησε τους μαθητές να αναπτύξουν και να καλλιεργήσουν τη δημιουργική και κριτική τους σκέψη, ενώ παράλληλα αξιοποίησαν τις προϋπάρχουσες γνώσεις τους. Επιπλέον, η διδακτική αξιοποίηση των εννοιολογικών χαρτών προήγαγε την ομαδοσυνεργατική μάθηση ενισχύοντας ταυτόχρονα την ενεργητική και αποτελεσματική μάθηση, αλλά και την ανάπτυξη δεξιοτήτων επίλυσης προβλήματος. Τέλος, ως σημαντική παράμετρος της χρήσης τόσο των εννοιολογικών χαρτών όσο και της παραγωγής των τελικών δραστηριοτήτων με τη χρήση δωρεάν εργαλείων του web 2.0 που δημιούργησαν οι μαθητές θα πρέπει να αναφερθεί και η καλλιέργεια μεταγνωστικών δεξιοτήτων.

5.2 Σχέση με άλλες ανοιχτές εκπαιδευτικές πρακτικές

Δε σχετίζεται με άλλη πρακτική.

5.3 Αξιοποίηση, Γενίκευση, Επεκτασιμότητα

Η εν λόγω εκπαιδευτική πρακτική θα μπορούσε να επεκταθεί στο γνωστικό αντικείμενο των εικαστικών, της μουσικής αλλά και της θεατρικής αγωγής προκειμένου να συμπεριληφθούν και βιωματικές δράσεις.

6. Πρόσθετο υλικό που αξιοποιήθηκε

Αναφέρετε τυχόν πρόσθετο υλικό που αξιοποιήθηκε.

Βιβλία

Σημειώσεις

Χάρτες

Websites

Λογισμικό

Δώστε περισσότερες πληροφορίες για το υλικό (τίτλους, ηλεκτρονικές διευθύνσεις κλπ)

<https://prezi.com>

<http://www.storyjumper.com/>

<http://www.wordle.net/>

<http://www.photovisi.com/>

<https://tourbuilder.withgoogle.com>

http://www.greek-language.gr/greekLang/modern_greek/tools/lexica/triantafyllides/

<http://www.schcollaboration.com/epsilon-6-zeta-omega-942-sigma-epsilon-940-lambda-lambda-micron-upsilon-sigma-f-tau-972-pi-micron-upsilon-sigma-f.html>

<https://tourbuilder.withgoogle.com/builder#play/ahJzfmD3ZWltdG91cmJ1aWxkZXJyEQsSBFRvdXIYgICArMDZnggM>

<https://tourbuilder.withgoogle.com/builder#play/ahJzfmD3ZWltdG91cmJ1aWxkZXJyEQsSBFRvdXIYgICArMDZ7gkM>

<https://tourbuilder.withgoogle.com/builder#play/ahJzfmD3ZWltdG91cmJ1aWxkZXJyEQsSBFRvdXIYgICAzM3jswkM>

<https://tourbuilder.withgoogle.com/builder#play/ahJzfmD3ZWltdG91cmJ1aWxkZXJyEQsSBFRvdXIYgICAZND8vgkM>

<https://tourbuilder.withgoogle.com/builder#play/ahJzfmD3ZWltdG91cmJ1aWxkZXJyEQsSBFRvdXIYgICAzM33qgkM>

<https://tourbuilder.withgoogle.com/builder#play/ahJzfmD3ZWltdG91cmJ1aWxkZXJyEQsSBFRvdXIYgICArMDZ7gkM>

<http://www.schcollaboration.com/kappaepsilonphi940lambdaalphaiotaalpha-20--23.html>

Κουτόπουλος, Κ., Σωτηράκου, Μ., Τατσόγλου, Μ. Γεωγραφία Στ' Δημοτικού, Μαθαίνω για τη Γη. ΙΤΥΕ Διόφαντος

Ιορδανίδου, Α., Κανελλοπούλου, Ν., Κοσμά, Ελ., Κουταβά, Β., Οικονόμου, Π., Παπαϊωάννου, Κ. Γλώσσα Στ' Δημοτικού, Λέξεις... Φράσεις... Κείμενα.. (α' τεύχος)

Παιδαγωγικό Ινστιτούτο (2003). Διαθεματικό Ενιαίο Πλαίσιο Προγραμμάτων Σπουδών για το Δημοτικό.

Παιδαγωγικό Ινστιτούτο (2003). Αναλυτικά Προγράμματα Σπουδών για το Δημοτικό.